

СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД ЗА 2022 г.

Средният осигурителен доход е важен показател за социалноосигурителната система, който се използва за изчисляване на процентът по чл. 100 от КСО за осъвременяването на пенсиите, отпуснати до 31 декември на предходната година, а като елемент в пенсионната формула, служи за определяне размерите на новоотпуснатите пенсии. Освен това заедно с броя на осигурените лица и размера на осигурителните вноски формира приходите в държавното обществено осигуряване.

По данни от регистъра на осигурените лица, средният осигурителен доход за месец декември 2022 г. е 1445,64 лв., а средномесечният осигурителен доход за периода от 1.01.2022 г. до 31.12.2022 г. е **1298,45 лв.** Средномесечният осигурителен доход за 2022 г. номинално нараства с **11,0%** спрямо 2021 г., а в реално изражение намалява с **1,8%** при средногодишен хармонизиран индекс на потребителските цени/средногодишна инфлация 13,0% за 2022 година.

Отчетеният ръст на осигурителния доход се дължи основно на следните фактори:

- увеличението на минималната работна заплата за страната от 650 лв. на 710 лв. (с 9,2 на сто) от 1 април 2022 г.;
- увеличението на минималния месечен осигурителен доход на самоосигуряващите се лица от 650 лв. на 710 лв. от 1 април 2022 г.;
- увеличаване на минималния месечен размер на осигурителния доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители от 650 лв. на 710 лв. от 1 април 2022 г.;
- увеличаване на максималния месечен размер на осигурителния доход от 3000 лв. на 3400 лв. от 1 април 2022 г.;
- увеличението на възнагражденията на служителите в бюджетния сектор.

Осигурителният доход на осигурените лица, родени след 31.12.1959 г., които са обхванати от допълнителното задължително пенсионно осигуряване в универсални пенсионни фондове, е **1322,14 лв.** Нарастването спрямо 2021 г. е с 11,1%. Лицата, родени преди 1.01.1960 г. имат среден осигурителен доход от **1053,57 лв.**, който е с 6,9% по-висок в сравнение с 2021 г.

Запазва се разликата в осигурителния доход на осигурените мъже и жени. Средният осигурителен доход на мъжете през 2022 г. е 1340,64 лв., а на жените – 1254,20 лв.

Самоосигуряващи се лица

За 2022 г. средният осигурителен доход на самоосигуряващите се лица, без земеделските стопани и тютюнопроизводители, е **739,92 лв.** при 681,00 лв. за 2021 г. Средният осигурителен доход на регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители е **623,46 лв.** при 421,66 лв. за предходната година.

Морските лица, които от началото на 2010 г. са включени като отделна група и се осигуряват за собствена сметка, имат среден осигурителен доход **842,28 лв.** или с 4,5% по-висок спрямо 2021 година.

Осигурени от работодател лица

Средномесечният осигурителен доход за 2022 г. на лицата, заети в сектор „Отбрана и сигурност“ е **1882,29 лв.**, което е с 6,6% повече в сравнение с 2021 година. Средномесечният осигурителен доход на държавните служители, следователите, съдиите и прокурорите е **2096,60 лв.** или с 8,7% по-висок спрямо 2021 година.

Осигурени лица, за които осигурителната вноска се разпределя между работодателят и осигурено лице

Средният осигурителен доход на работещите при условията на трета категория труд лица е **1324,56 лв.**, като спрямо 2021 г. увеличението е с 11,2%. Осигурителният доход на работещите при условията на първа и втора категория труд е **1540,89 лв.** За тях нарастването спрямо 2021 г. е с 11,4%.

Осигурителният доход на учителите за 2022 г. е **1992,29 лв.** или с 8,9% по-висок от 2021 г. В резултат на провежданата през последните години политика по доходите за педагогическите специалисти, средномесечният осигурителен доход на учителите за 2022 г. е с 53,4% по-висок от средномесечния осигурителен доход за страната.

СПРАВКА ЗА БРОЯ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА И ОСИГУРИТЕЛНИЯ ИМ ДОХОД държавно обществено осигуряване						
За периода януари - декември 2022 г.						
Видове осигурени лица	Осигурени лица - общо	СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД - общо	Осигурени лица - родени преди 1.01.1960 г.	СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД - родени преди 1.01.1960 г.	Осигурени лица - родени след 31.12.1959 г.	СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД - родени след 31.12.1959 г.
	брой	/лв./	брой	/лв./	брой	/лв./
ОБЩО	2 822 789	1 298.45	248 918	1 053.57	2 573 871	1 322.14
Самоосигуряващи се лица само за фонд "Пенсии"	71 323	717.71	3 849	716.48	67 474	717.77
Самоосигуряващи се лица за всички осигурителни рискове	164 742	732.70	4 831	744.41	159 911	732.34
Осигурени лица за старост, смърт, трудова злополука и професионална болест	45 877	418.04	3 911	379.78	41 966	421.61
Осигурени лица за старост, смърт, общо заболяване и майчинство, трудова злополука и професионална болест	627	355.61	370	370.61	257	334.01
Осигурени лица - неправилно отстр. от работа; трудоустроени; стаж по чл. 9, ал. 3 от КСО	60	980.62	7	757.57	53	1 028.58
Осигурени лица - трета категория труд	2 293 336	1 324.56	226 338	1 061.28	2 066 998	1 353.39
Осигурени лица - първа и втора категория труд	117 047	1 540.89	6 787	1 236.98	110 260	1 559.60
Осигурени от работодател лица, заети в сектор "Отбрана и сигурност"	67 915	1 882.29	231	2 376.54	67 684	1 880.60
Осигурени от работодател лица - държавни служители, следователи, съдии и прокурори; членове на избирателни комисии	60 589	2 096.60	2 374	2 083.02	58 215	2 097.15
Осигурени лица, включени в програми за насърчаване на заетостта и подкрепа на майчинството, които не се осигуряват за безработица.	451	714.45	60	714.43	391	714.46
Морски лица	822	842.28	160	803.41	662	851.67

Забележки:

1. Лицата, които се осигуряват на повече от едно основание, са преброени повече от един път.
2. В броя на самоосигуряващите се лица са включени и регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители.

14 Февруари 2023 г.

Дирекция "Анализ, планиране и прогнозиране"